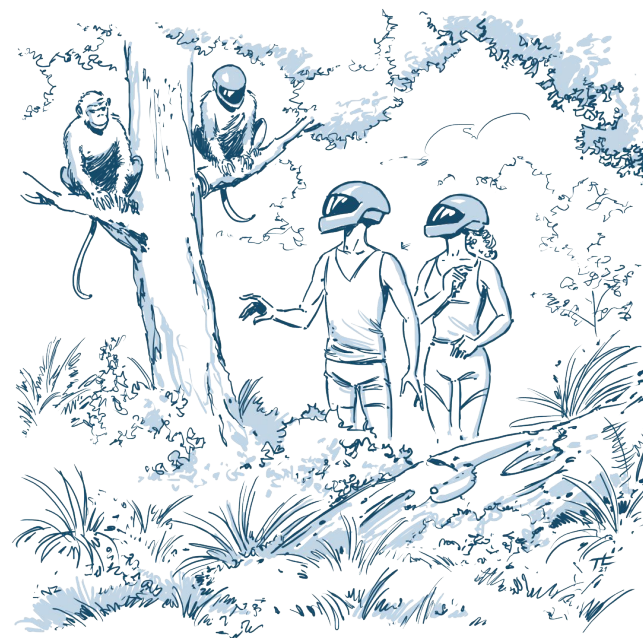

Przyszłość zrównoważonego rozwoju - szanse i zagrożenia dla polityk publicznych

Warszawa, 14.05.2024

The Futures Literacy Company

Zrównoważony rozwój - skąd się wziął?

- ▶ Obawy o przyszłość ludzkości, obawy o zasoby - Thomas Malthus (1798), "Granice wzrostu" (1972)
- ▶ "Nasza wspólna przyszłość" - Raport Brundtland z 1987 r. - potrzeby teraźniejszości bez naruszenia szans przyszłych pokoleń
- ▶ 1992 - Szczyt Ziemi w Rio
- ▶ 2000 - Milenijne Cele Rozwoju
- ▶ 2015 - Cele Zrównoważonego Rozwoju

Art. 5 Konstytucji: „Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, **kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju**”.

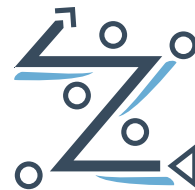
Motyw przewodni - jest jakaś przyszłość!

The Futures Literacy Company

Hiper- i antytrendy wokół zrównoważonego rozwoju

1. Transformacja energetyczna
2. Gospodarka obiegu zamkniętego
3. Rozwój zielonych technologii
4. Rozwój sztucznej inteligencji
5. Skracanie łańcuchów dostaw
6. Greenwashing
7. Rosnące obawy o koszty polityki klimatycznej
8. Nasilenie wyścigu technologicznego
9. Wzrost popularności ruchów antynaukowych
10. Pogarszające się bezpieczeństwo międzynarodowe

Technologie wspierające zrównoważony rozwój. Co jest na horyzoncie?

- ▶ Sztuczna fotosynteza w energetyce
- ▶ Domy z drukarki 3D
- ▶ Algorytmy przewidujące strukturę materiałów

Praca warsztatowa

- ▶ Analizujemy 1 hipertrend i 1 antytrend
- ▶ Zastanówmy się, jak hipertrend i antytrend może kształtować się do 2050 r.? Jakie zjawiska mogą mu sprzyjać? Co może go nasilać? Jak wygląda rzeczywistość, którą da się opisać za pomocą tego hipertrendu i antytrendu?
- ▶ Jakie szanse i jakie zagrożenia rodzi ten hipertrend/antytrend dla polityk publicznych w kontekście zrównoważonego rozwoju **na różnych poziomach administracji?**
- ▶ Jak można wykorzystać szanse/zabezpieczyć się przed zagrożeniami związanymi z tym hipertrendem/antytrendem? Jak wypracować **skoordynowaną odpowiedź?**

Dlaczego szanse i zagrożenia analizujemy na różnych poziomach administracji, a odpowiedzi szukamy skoordynowanej? Bo chcemy sprzyjać wymianie doświadczeń, ale i współdziałaniu.

Pary trendów do pracy grupowej

- ▶ Rozwój sztucznej inteligencji i nasilenie wyścigu technologicznego
- ▶ Transformacja energetyczna i rosnące obawy o koszty polityki klimatycznej

Jak Wam poszło?

The Futures Literacy Company

Foresight strategiczny w służbie państwa i polityk publicznych

Foresight pomaga decydentom w podejmowaniu **lepszycy decyzji** przez **zwiększenie ich świadomości i zdolności zrozumienia** wewnętrznych i zewnętrznych czynników, które składają się na **możliwe i istotne** ścieżki przyszłości.

Dzięki tej wiedzy decydenci mogą lepiej:

- Identyfikować obszary, które mają większe znaczenie z punktu widzenia terażniejszości i przyszłości;
- Rozumieć, jakie czynniki są ważne dla procesu decyzyjnego, a jakie mogą zostać w nim zignorowane;
- Podejmować strategiczne decyzje, które będą sprzyjały realizacji długofalowych planów i osiągnięciu takich celów.

Po co państwa mają myśleć o przyszłości?

1. **Reakcja** w postaci:
  - Korzystania z pojawiających się szans dzięki zmianie celów czy działań/praktyk;
  - Sformułowania odpowiedzi na potencjalnie negatywne konsekwencje wyłaniających się zagrożeń przez podejmowanie działań o charakterze adaptacyjnym, łagodzącym lub zapobiegawczym.
2. Zwiększenie **odporności** i realizacja **obowiązku** względem obywateli.
3. Generowanie **innowacji** dzięki **przekładaniu nowej wiedzy na politykę**.
4. Podniesienie **jakości procesów decyzyjnych**: a) wyczulenie decydentów; b) ograniczenie myślenia i decydowania grupowego; c) wzmocnienie współpracy między działami administracji.

Jak to wyglądało w KRK?

1. **Megatrendy** - badamy otoczenie
2. **Wizja** - definiujemy, do czego dążymy
3. **Scenariusze** - zastanawiamy się, jak to osiągnąć w różnych uwarunkowaniach, jakie mogą panować w przyszłości:
  - a) Scenariusze otoczenia
  - b) Scenariusze rozwoju Polski
  - c) Backcasting - rekomendacje dla polityk publicznych

Co nam dały scenariusze rozwoju Polski?

1. Spektrum istotnych i trudnych do wykluczenia przyszłości
2. Świadomość szans i zagrożeń -> zwiększenie odporności państwa
3. Weryfikacja zdolności realizacji Wizji w różnych wariantach przyszłości
4. Oswojenie niepewności - usystematyzowana analiza przyszłości kraju
5. Innowacyjność
6. Początek refleksji strategicznej - w kierunku współkształtowania przyszłości

Podyskutujmy!

- ▶ Jakich trudności doświadczacie Państwo w realizacji zasad zrównoważonego rozwoju w politykach publicznych?
- ▶ Jak można byłoby zastosować metody foresightowe do wsparcia zarządzania w tym zakresie?
- ▶ W jakich innych problemach dotyczących zasad zrównoważonego rozwoju mogłyby pomóc metody foresightowe?

Dziękujemy!

Karol Wasilewski

Weronika Rafał

Foresight Advisor
karol@4cf.pl

Foresight Specialist
weronika@4cf.pl

The Futures Literacy Company